

Celoslovenské testovanie pohybových predpokladov žiakov prvých a tretích ročníkov základných škôl na identifikáciu športového talentu

(Podklady pre sekciu regionálneho školstva na poradu riaditeľov základných škôl)

Úloha pre Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR (ďalej len „ministerstvo“) vyplýva:

1. Na základe § 58 písm. p) zákona č. 440/2015 Z. z. o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o športe“);
2. Na základe Koncepcie práce so športovo talentovanou mládežou na roky 2015 – 2020, ktorú schválila vláda SR uznesením č. 564 zo 14. októbra 2015;

Cieľom celoplošného testovania pohybových predpokladov žiakov prvých a tretích ročníkov nie je vyhľadať najtalentovanejšie deti, ale odporučiť deťom (aj rodičom) druhy športov (disciplín), v ktorých môžu byť deti úspešné, resp. vykonávanie daného športu ich bude zaujímať. Ak ich šport zaujme (nadhne), budú deti motivované a budú sa **chcieť hýbať**.

Prečo sa plánujú robiť tieto testy **vo veku 6-9 rokov**?

Z pohľadu výberu talentovaných detí pre šport je neskoro realizovať testovanie na identifikáciu športového talentu vo vekovom období 9-11 rokov. V tomto vekovom období sú deti často zaradené už niekoľko rokov v riadenej športovej príprave. Preto úvodné testovanie detí v 1. ročníku základných škôl (vek 6-7 rokov) je zaradené zámerne v tejto vekovej kategórii, pretože ešte väčšinou nezačali s riadenou športovou prípravou, alebo ju realizujú len krátku dobu. Ide o etapu, kedy je ešte vplyv sociálneho prostredia na rozvoj pohybových predpokladov minimálny. Stabilitu nájdených športových predpokladov, resp. individuálnych športových profilov v čase je vhodné overiť v 3. ročníku základných škôl, kedy sú deti v rámci ontogenézy ešte pred pubertou.

Harmonogram projektu:

1. Prvé celoplošné testovanie žiakov prvých ročníkov sa uskutoční v školskom roku 2018/2019. Celoplošné testovanie žiakov tretích ročníkov sa uskutoční o tri roky, u žiakov, ktorí boli testovaní v prvom ročníku.
2. Pilotné testovanie žiakov prvých ročníkov sa uskutoční na vybraných základných školách v školskom roku 2017/2018.

Etapy prípravy projektu:

1. Etapa (rok 2016) – zriadenie expertného tímu odborníkov, ktorého úlohou je pripraviť projekt testovania pohybových predpokladov na identifikáciu športového talentu. Na základe diskusie z marcového zasadnutia expertov bola odsúhlasená batéria testov a metodika testovania. Navrhované sú tieto testy:
 - Telesná výška a telesná hmotnosť
 - Opakovaná zostava s tyčou
 - Výdrž v zhybe nadhmatom
 - Skok do diaľky z miesta

- 4x10 m člnkový beh
- Beh na 50 metrov
- Lah – sed
- Hĺbka predklonu
- Kotúľanie 3 lôpt
- Vlajková naháňačka
- Viacstupňový vytrvalostný člnkový beh na 20 metrov

V tejto etape (máj, jún 2016) sa overia a vyhodnotia testy cca na vzorke 600 detí v mestách Bratislava, Nitra, Banská Bystrica a Prešov. Túto úlohu zabezpečia členovia expertnej skupiny (Dušan Noga – Bratislava, Jaromír Šimonek – Nitra, Ivan Čillík – Banská Bystrica – vidiek, Pavel Ružbarský – Prešov).

V septembri/októbri 2016 sa plánuje rokovanie s národnými športovými zväzmi k verifikácii navrhnutých testov.

2. Etapa (rok 2017) – január až jún 2017 – návrh a príprava softvéru na testovanie detí. Systém bude pripravený, aby bolo možné zadávať výsledky testovania on-line na základných školách v celej SR. Bude pripravená metodika pre učiteľov a náučné videá, ako správne testovať, aby sa predchádzalo chybnému meraniu. V septembri 2017 sa plánuje pilotné testovanie na vybraných školách v SR aj so skúšobnou prevádzkou softvéru na testovanie detí. Súčasťou softvéru bude aj možnosť vytlačenia **certifikátu/vysvedčenia** pre deti, s výsledkami, ktoré dieťa dosiahlo a odporúčením minimálne päť druhov športov, na ktoré má dieťa predpoklady. Zároveň bude certifikát obsahovať **zoznam športových klubov v regióne**, na ktoré sa môžu rodičia obrátiť a zapísať dieťa na daný šport. Modul testovania bude súčasťou informačného systému v športe, ktorý legislatívne upravuje zákon o športe.
3. Etapa (rok 2018) – január až august 2018 bude prebiehať zaškolenie učiteľov/trénerov, aby boli pripravení správne testovať deti na identifikáciu športového talentu. Školenia budú prebiehať v spolupráci s metodickými centrami v SR, so športovými školami a vysokými školami, ktoré vzdelávajú odborníkov v športe. V septembri 2018 prebehne prvé celoslovenské testovanie žiakov prvých ročníkov základných škôl. Na testovanie bude vyhradený jeden týždeň v septembri, aby bolo možné údaje získať v jednom období, na začiatku školského roku. Odporúča sa testovanie vykonať v rámci hodín TV alebo vyčleniť na testovanie dva pol dni, závisí od počtu testovaných detí v rámci školy.

K spusteniu projektu ministerstvo pripraví **celoštátnu kampaň**, aby spopularizovalo projekt, prácu učiteľov na školách a ich vzájomnú spoluprácu so športovými klubmi v mestách a obciach.

Ministerstvo ďakuje riaditeľom základných škôl za spoluprácu a motivovanie učiteľov/ rodičov žiakov a žiada, aby tento projekt podporili a aktívne sa doň zapojili.